

ПРЕЗЕНТАЦІЯ МАТЕРІАЛІВ ДО КУРСУ ЗА ВИБОРОМ УЧНІВ «РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ : ІСТОРІЯ ДИВА НА РІЧЦІ ХАН»

Костянтин Баханов,
доктор пед. наук,
професор ЛОІППО

**РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ:
ІСТОРІЯ ДИВА НА РІЧЦІ ХАН**

**РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ:
ІСТОРІЯ ДИВА НА РІЧЦІ ХАН**

Широке тлумачення метафори «ДИВО»

ЯВИЩЕ:

- **Історичне**
- **Економічне**
- **Політичне**
- **Соціальне**
- **Культурне**

Логіка курсу

ВСТУП

РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ:
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГЛЯД 5

Тема 1

РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ:
КРАЇНА ТА ЛЮДИ 14

Тема 2

БОРОТЬБА ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ 80

Тема 3

КОРЕЙСЬКА ВІЙНА. 1950–1953 148

Тема 4

«ЕКОНОМІЧНЕ ДИВО»
ЗА ОДНЕ ПОКОЛІННЯ 196

Тема 5

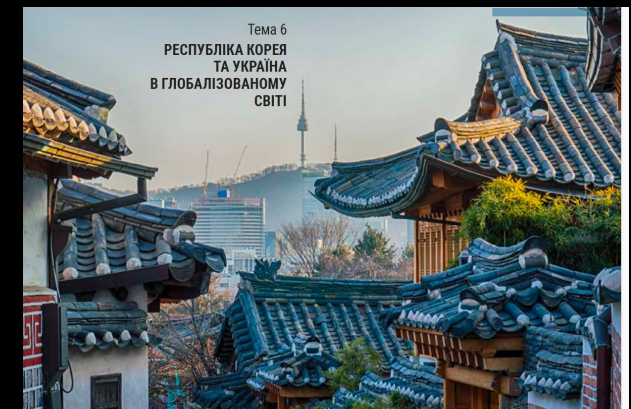
ШЛЯХ ДО ДЕМОКРАТІЇ 250

Тема 6

РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ ТА УКРАЇНА
В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ 292

УЗАГАЛЬНЕННЯ

ДОСВІД РЕСПУБЛІКИ КОРЕЯ
ДЛЯ УКРАЇНИ 337

Змістові наголоси курсу

- *Людиноцентричний*
- *Націєтворчий*
- *Антиімперський*
- *Громадянський*
- *Культурологічний*

Забезпечення права вибору учня

ВСТУП

РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ: УКРАЇНСЬКИЙ ПОГЛЯД

5

1. Становлення корейської держави.

1.1. Природні умови Корейського півострова.

1.2. Міф про Тангуна й ранні релігійні вірування корейців.

2. Доба Трьох держав. Корьо.

2.1. Період Трьох держав.

2.2. Поширення буддизму.

2.3. Конфуціанство в Корей.

2.4. Об'єднані Сілла і Корьо.

3. Чосон. Культурні досягнення доби Чосон.

3.1. Ранній Чосон.

3.2. Золота доба Седжона Великого.

3.3. Герой Імджинської війни – флотоводець Лі Сун Сін.

3.4. Культура середнього Чосон.

3.5. Християнство в Корей.

4. Риси національного характеру корейців.

4.1. Корейці очима європейців.

4.2. Національний характер корейців у повсякденному житті.

4.3. Національні свята як дзеркало історико-культурної спадщини корейців.

ВСТУП

Виникнення держави на **Корейському півострові (1.1)** овіяне багатьма таємницями. Згідно з версією, її початки пов'язують із **міфом про Тангуна (1.2)**, якого вважають родоначальником усіх корейців і засновником у 2333 р. до н. е. держави Ко-Чосон (Стародавній Чосон). Ко-Чосон управляв монарх – ван, який правив, спираючись на кодекс із восьми заборонних статей.

Ко-Чосонці виробляли чинний тироз, а пізніше й завезений з Китаю рис. Вони вірили в духів і зверталися до **шаманів**. Суспільство в країні було розшароване, існувало рабство. Держава вела з перемінним успіхом війни, знаходилася під культурним і політичним впливом Китаю, а в 108 році до н. е. була ним завойована.

У I ст. до н. е. південніше від колишнього Ко-Чосона склалися кілька корейських держав наступного покоління, головними із яких стали з часом три: **Коґурьо** (37 р. до н. е. – 668 р.), від його назви походить сучасна назва держави – **Корея**, **Пекче** (18 р. до н. е. – 660 р.) і **Сілла** (57 р. до н. е. – 935 р.) (1.3). У цих державах закріпився новий порядок успадкування влади (від батька до сина), утворився розгалужений державний апарат, існував поділ на адміністративні одиниці. Чиновники розподілялися по рангах, від приналежності до них залежав навіть колір одягу. Полями в країні володів ван (король), а ліси й річки були в громадському користуванні. Держави розширювали свої території за рахунок сусідів, вели війни, залучаючи на свій бік одні одних та сусідні Японію і Китай.

Через Китай на ці території починає проникати **буддизм**, який у IV–VI ст. стає панівною релігією на півострові. З поширенням у країнах китайської писемності в корейському суспільстві стали

культивуватися **конфуціанські моральні норми**. Під їх впливом у королівстві Сілла виникає система виховання обраних юнаків – **хваранів**.

У середині VII ст. Сілла за підтримки Китаю підкорила Пекче і Коґурьо. В історії Корей розпочався новий період – об'єднані Сілла (668–936 рр.).

Це був період протистояння Китаю та централізації державної влади. Вони намагалися впокорити знать. Для цього вони змінювали структуру державного апарату, посилювали контроль над чиновниками, замінили оплату чиновникам земельними наділами із наданням їм права на частку врожаю, створили вищу державну школу для чиновників, проводили адміністративну та військову реформи. Але у IX – на початку X ст. влада послабилася, почали спалахувати повстання селян та аристократії. У Пізньому Коґурьо владу захопив Ван Гон (Тхеджо). Він підкорив Пекче і приєднав Сілла, утворив нову **державу Корьо** (Висока і Прекрасна) (1.3).

Корьо також була аристократичною державою. Вона спиралася на розгалужений апарат чиновників, які мали пройти спеціальний іспит – **квваґо**. Спочатку Корьо доводилося протистояти нападам киданів і чжурчженів, а з 1231 року протягом 30 років чинити опір навалі монголів. У 1259 році Корьо змушена була визнати зверхність монгольського хана, що тривало понад 80 років.

Епоху Корьо (1.4) вважають часом розвитку буддизму. Саме в цей період будуються численні храми, створюються яскраві літературні і мистецькі твори, як-от: Корейська **Тримітка** (тобто «Три кошики») чи перша у світі друкована книга **Чікчі**. Тісний зв'язок з Китаєм та Монгольською імперією сприяв запозиченню технологій та ідей, зокрема **неоконфуціанства**. У ці часи Корьо стає важливим пунктом на Шовковому шляху, експортуючи вироби з металів, папір, **женишень** та **селадон**.

▶ Хто такий Тангун і яку роль він відіграє в історичній і національній свідомості корейців? Що таке шаманізм і чому він залишається популярним серед корейців?

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 5

▶ Ознайомтесь із **джерелами 9–10** і поясніть, як у них відображена картина світу корейців.

Джерело 9

Міф про Тангуна

У небесного володаря Хванина був син Хванун, який полюбляв з небес спостерігати за людьми і потайки мріяв ними правити. Коли батько про це дізнався, то вручив синові три небесні печатки, надав у супровід тристисячний почет і відправив його на землю. Хванун приземлився на вершині гори Тхебоскан, де під великим деревом люди зробили жертвоєнник духам. Це місце стало Оселею Бога, з якого він за допомогою духів дощу, вітру і хмар робив свої 360 (за кількістю днів у році) справ, керуючи людьми. Він навчив їх розрізняти добро і зло, визначати ступінь відповідальності і міру покарання, лікувати хвороби й обробляти землю.

Одного разу до Хвануна прийшли ведмедиця і тигр, що жили на горі, і попросили перетворити їх на людей. Хванун дав їм чарівний полин і часник і поставив умову, що вони повинні харчуватися тільки ними і провести сто днів у печері, уникаючи світла. Тигру забракло стійкості й витримки, він через деякий час вийшов із печери, а ведмедиця, яка витримала цю умову, після закінчення 21 дня перетворилася на гарну дівчину. Однак навколо неї нікого не було, хто б міг із нею одружитися. Дівчина дуже хотіла дітей і щодня приходила до жертвоєнника під деревом, де молилася про дарування дитини. Почувши її молитви, Хванун набув вигляду людини й одружився з нею. У них народився син Тангун, який у 2333 р. до н. е. заснував на Корейському півострові королівство Чосон («Країна ранкової свіжості»). Він і став родоначальником усіх корейців і засновником корейської держави. Він правив корейцями 1500 років, а коли йому виповнилося 1908 років, перетворився на гірського духа.

Міф про Тангуна викладено в книзі «Самгук юса» («Відомостях, що залишилися про три держави»), написаний буддистським монахом Ірьоном (1206–1289 рр.). З цим міфом пов'язані два державні свята Республіки Корея, які припадають на один день – 3 жовтня.

Це день заснування корейської нації, або «Небесний день» («День відкритого Неба»), – день, коли Хванун спустився на землю (3 жовтня 2457 р. до н. е.), та день заснування корейської держави – день, коли Тангун створив першу державу Чосон (3 жовтня 2333 р. до н. е.).

Цікаво, що літочислення в Корей до 1961 р. велося з 2333 р. до н. е. і називалося Тангі.

Джерело 10

Легендарний Тангун⁷

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 6

▶ Поясніть символіку в зображенні легендарного Тангуна (**джерело 10**).

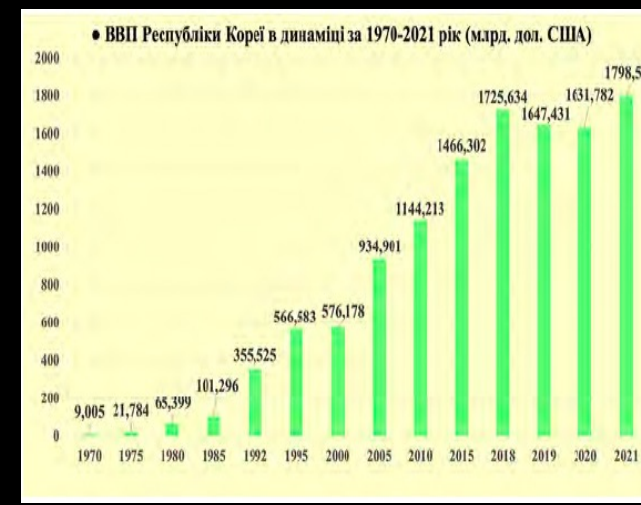
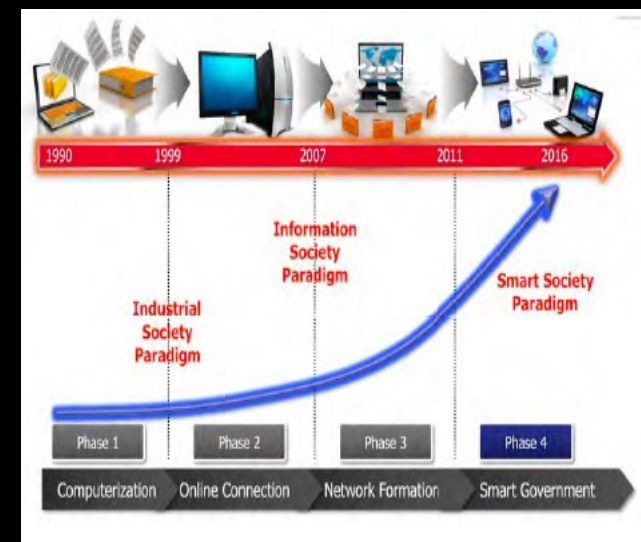
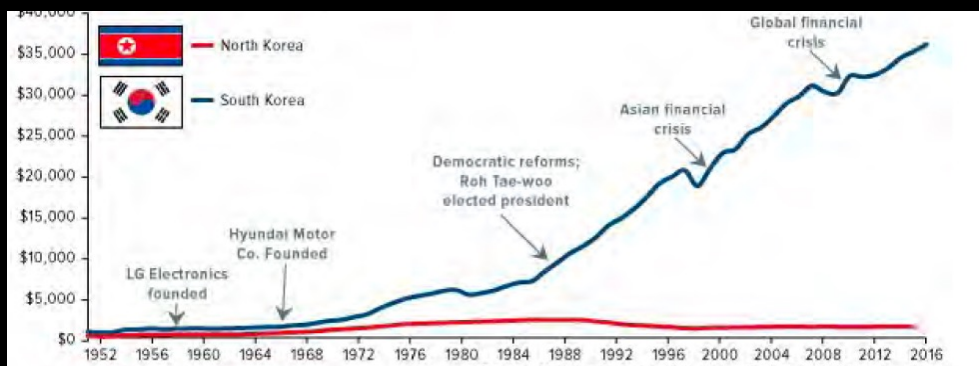
▶ Дослідники історії Корей, аналізуючи міф про Тангуна, знаходять у ньому важливі свідчення про тотемних предків, культові місця, давні племена та їхні взаємини, міграційні процеси, стосунки аборигенів і прийшлих племен, а коли йому виповнилося 1908 років, перетворився на гірського духа.

Розвиток історико-хронологічного мислення учнів

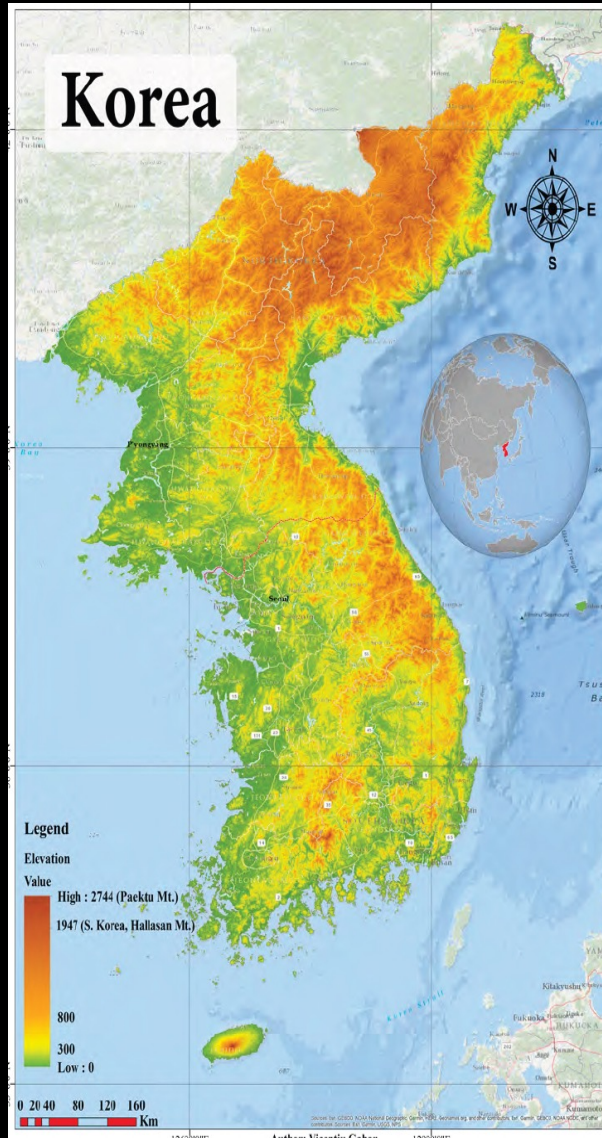

Синхроністична таблиця історії України та Республіки Корея

Історія України	Століття	Історія Кореї
Трипільська культура	IV тис. до н.е.	Культура гребінцевої кераміки
Трипільська культура	III тис. до н.е.	2333 р. до н.е. – легендарне заснування Корьо
Зрубна культура	II тис. до н.е.	Ко-Чосон (Стародавній Чосон)
Кімерійці	X до н.е.	Ко-Чосон (Стародавній Чосон)
Кімерійці	IX до н.е.	Ко-Чосон (Стародавній Чосон)
Грецька колонізація	VIII до н.е.	Ко-Чосон (Стародавній Чосон)
Скіфи	VII до н.е.	Ко-Чосон (Стародавній Чосон)
Грецька колонізація	VI до н.е.	Ко-Чосон (Стародавній Чосон)
Скіфи	V до н.е.	Ко-Чосон (Стародавній Чосон)
Скіфи	IV до н.е.	Ко-Чосон (Стародавній Чосон)
Сармати	III до н.е.	Ко-Чосон (Стародавній Чосон)
Сармати	II до н.е.	108 р. до н.е. – китайське вторгнення в Ко-Чосон

Розвиток геопросторового мислення учнів

Розвиток критичного мислення учнів

2.6. Корейська війна: неоднозначність тлумачень

▶ Чому Корейська війна
тлумачиться неоднозначно?

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 51

- ▶ Південнокорейський історик Кім Дон Чун відзначає, що від самого початку війни її називали по-різному: «Антикомуністичний хрестовий похід» (Лі Син Ман), «6.25» (офіційна і публічна назва війни у Південній Кореї), «національно-визвольна війна» (Північна Корея), «допомога Північній Кореї в антиімперіалістичній боротьбі» (Китай), «забута війна», «невідома війна» (США).
- ▶ Як ви вважаєте, чим викликані ці розбіжності в тлумаченні війни?
- ▶ Роздивіться плакат і спробуйте пояснити його символіку. Кому адресоване це звернення?

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 54

- ▶ Роздивіться плакати (джерела 71–75) і дайте відповіді на запитання:
- ▶ У якій країні створено плакат?
- ▶ Яка основна ідея в ньому закладена?
- ▶ Якими засобами ця ідея передана?
- ▶ До кого адресований цей плакат?
- ▶ Які почуття він має викликати в глядача?
- ▶ На який ефект від цього плаката розраховують автор і замовники плакату?

Джерела 71 – 75

Пропагандистські плакати часів Корейської війни²⁴

Розвиток системного мислення учнів

Модель розвитку Республіки Корея

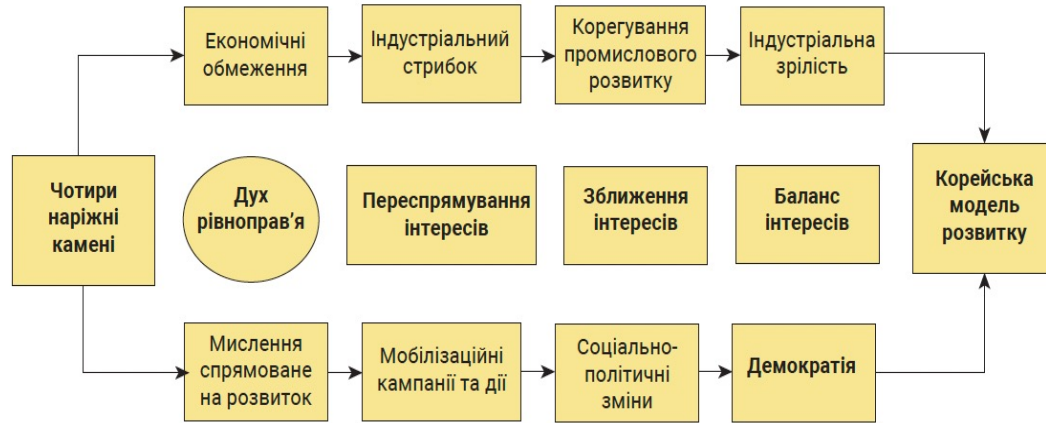
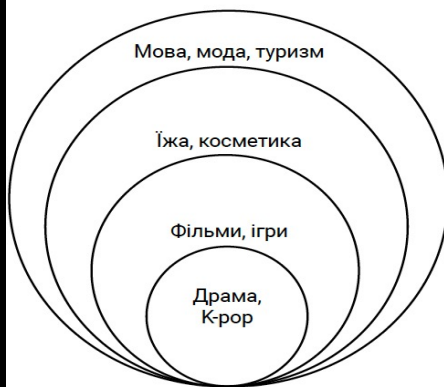

Схема поширення халлю (за Чонг Бонг Чої)³⁸

Джерело 24

Форми громадянської активності південних корейців

	Політична участь	Громадянська активність	Громадянська непокоря
Кругову діаграму не варто тлумачити як таку, що кожна категорія застосовується однаково. Натомість, це означає, що форми громадянської діяльності з часом змінюються. Громадянська непокоря виокремлена як «останній» засіб.	Залучення до виборчого політичного процесу - Голосування - Балотування на посаду - Приєднання до політичної партії - Пожертвування на користь політичної партії або політика - Волонтерство у виборчій кампанії - Лобіювання певного закону, справи чи питання - Підписання петиції або пропозиції	Прагнення змінити на краще життя своєї громади та здобуття необхідних для цього знань і навичок - Робота в суді присяжних - Волонтерство - Навчання на службі - Відвідування зборів, таких як шкільна рада, міська рада тощо. - Приєднання або підтримка групи за інтересами - Бойкот - Протест	Публічне, ненасильницьке і свідоме порушення закону, здійснене з наміром домогтися соціальних змін у законодавстві чи державній практиці - Посягання на приватну чи державну власність або її захоплення - Блокування доступу, наприклад, до входу або проїжджої частини - Порушення звичного режиму роботи, наприклад, переповнення телефонного банку дзвінками або збій у роботі веб-сайту. - Відмова з міркувань совісті, наприклад, відмова сплачувати податки або реєструватися для проходження строкової служби тощо

Усвідомлення власної гідності і реалізація власних прав і свобод

ЗАВДАННЯ І ЗАВДАННЯ 27

- ▶ Познайомтесь з енциклопедичною інформаційною довідкою (**джерело 35**) та висвітленням червневих подій 1987 р. в корейському підручнику «Суспільство» для 6 класу для учнів віком 10 років (джерело 36).
- ▶ Визначте, що стало причинами масових протестів.
- ▶ Як вони відбувалися?
- ▶ Що стало їх спонукальним чинником?
- ▶ Які методи боротьби з протестувальниками застосовувала влада?
- ▶ Чим можна пояснити їх жорстокість? Чому влада пішла на поступки протестувальникам?

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 29

- ▶ Спираючись на **джерела 39-40**, дайте оцінку Декларації 29 червня.
- ▶ Як ви вважаєте, для протестувальників це була перемога чи тимчасовий компроміс?
- ▶ Як відреагували пересічні громадяни на Декларацію? (**джерело 40**).
- ▶ Спробуйте порівняти Червневу демократичну боротьбу в Південній Кореї з Помаранчевою революцією і Революцією Гідності в Україні. Чим ви можете пояснити виявлені вами подібності?

Джерело 54

Мітинг Корейської конфедерації профспілок проти трудової політики уряду біля Національної асамблеї в Сеулі, 3 грудня 2022 р.
На аркушах написано: «Зупиніть погіршення трудового законодавства»

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 36

- ▶ Ознайомтесь із **джерелами 55-56** і поясніть, наскільки результативні були акції протесту в Південній Кореї.
- ▶ На які проблеми корейської демократії звертають увагу автори статей?
- ▶ Наскільки характеристика корейських демократичних процесів може бути використана для пояснення української політичної культури? Чому?

Опора на набуті учнями знання

Джерело 1

З підручника історії України для 9 класу І. Бурнейка, Г. Хлібовської, М. Крижановської, О. Наумчук (2017)

Джерело 2

Зі шкільного підручника зі всесвітньої історії для 9 класу П. Полянського (2017)

«Епоха «пробудження Азії» (XIX – початок XX ст.) позначилася появою в традиційних східних суспільствах паростків індустріалізації. Це був складний та суперечливий період, коли, з одного боку, зберігалися східні традиції, а з іншого — розпочалася модернізація економіки країн Сходу.

Джерело 26

З підручника О. Бандровського, В. Власова. «Всесвітня історія». 6 клас (2019)

У Давній Індії зародилося віровчення, якому судилося стати однією із сучасних світових релігій, — буддизм. Його виникнення пов'язують з ім'ям Сіддхартхи Гаутами, який жив у VI–V ст. до н. е.

Джерело 1

З підручника географії для 9 класу (2017)¹

Історичні паралелі з Україною

Джерело 23

Трипільська кераміка¹⁷

Джерело 24

Корейська кераміка¹⁸

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 31

- ▶ Роздивіться **джерело 50**. Зверніть увагу на центральну частину корони. Як ви вважаєте, на що схожа ця фігура? Що вона могла символізувати?
- ▶ Деякі дослідники вбачають певний зв'язок між цією короною та скіфськими прикрасами. Як ви думаєте, що настановує на такий зв'язок?
- ▶ Серед істориків існує думка, що саме період об'єднаної Сілла є часом початку формування корейської нації. Якщо дотримуватись цього погляду, що стало чинниками об'єднання корейців?

Джерело 50

Корона королівства Сілла³⁸

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 25

- ▶ Ознайомтесь з **історичною довідкою** і поясніть, чому хварани з'являються саме в цей час і саме в державі Сілла?
- ▶ У сучасній популярній літературі і кінематографі хваранів називають «Молодими поетами-воїнами», «Квітучими лицарями». Наскільки, на вашу думку, є коректними ці порівняння?
- ▶ Що в них спільного і що відмінного з європейськими лицарями?
- ▶ Чи можна хваранів порівняти з козаками? За якими критеріями?

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 49

- ▶ Ознайомтесь із **джерелом 72**. Портрети Ярослава Мудрого і Седжона Великого розміщені на національних банкнотах України і Республіки Корея. Чим ви можете пояснити такий спосіб вшанування саме цих історичних постатей?

Джерело 72

Гривня із зображенням Ярослава Мудрого і вона із зображенням Седжона Великого⁵⁵

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 57

- ▶ Ознайомтесь з **джерелом 85**. Як наведені висловлювання характеризують Лі Сун Сіна?
- ▶ Кількома десятиліттями пізніше в Україні під час морських походів уславився гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний, який теж помер від поранення під час битви. Чи можна порівняти ці історичні постаті?

Джерело 85

З висловлювань адмірала Лі Сун Сіна

«...У нас був наказ короля, і якщо виникла така ситуація [як зараз] ми маємо прийняти рішення померти разом. Як можемо ми сумніватися віддати свої голови за щедрість короля. Є тільки одна дорога для нас: або перемога, або смерть!...»
«На мою думку, пане, це нечесно, підвищувати людину за фальшивим наказом, бо через це кваліфікована людина, навпаки втрапить можливість підвищення. Крім того, не можна робити ніяких виключень у кадрових положеннях, навіть для особливих людей».

Історичні паралелі з Україною

Джерело 157

Стилізований
національний
одяг українців¹⁰⁴

Джерело 158

Стилізований національний
одяг корейців¹⁰⁵

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 33

- ▶ **Джерело 39** — плакат «Найсен іттай», поширений з 1937 р. як складова політики побудови Великої східноазійської сфери процвітання. Які наслідки для корейців мала ця політика?
- ▶ Японська концепція «Єдиного народу» щодо корейців перегукується з аналогічною концепцією Путіна щодо українців. Чим ви можете це пояснити?

Джерело 39

Плакат
«Найсен іттай».
(1937)

Найсен іттай — «внутрішні землі (тобто Японські острови) і Корея — єдині». Під цим гаслом колоніальна адміністрація проводила різні заходи, спрямовані на асиміляцію корейців, зокрема спортивні змагання.

Пагорб Юн Донг Джу

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 65

- ▶ Познайомтесь з **джерелом 92** і висловіть власну думку щодо доречності порівняння постатей Т. Шевченка і Юн Донг Джу. Чи погоджуєтесь ви з думкою Кім Сук Вона?
- ▶ Якщо вас зацікавила постать Юн Донг Джу, познайомтеся докладніше з його життям і творчістю.

Історичні паралелі з Україною

Джерело 109

З вірша С. Макаревичської «Мій батько не загинув на війні...»

«По тій війні довкола й інші йшли:
в Кореї, у В'єтнамі, у Анголі
чужі, не наші... Але скрізь були
радянські «визволителі з неволі».

• <https://dity.in.ua/statti/virshi-i-kazki-dlya-ditey/virshi-pro-mir-bez-viyni>

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 73

- Розгляньте малюнок 1953 р. (джерело 110). Поміркуйте, наскільки тема листівки є актуальною в умовах російсько-української війни?

Джерело 110

Американська листівка (1953)³³

Напис на листівці: «Ваших дітей вивозять до Советської росії, Червоного Китаю та багатьох інших чужих країн. Корейські сім'ї розпадаються, а корейська культура знищується»

Джерело 111

Припинення
полонених
американців
в Пхеньяні
(1950)³⁴

Джерело 112

З виступу колишнього
головнокомандувача Об'єднаних
збройних сил НАТО в Європі Джеймса
Ставрідіса (2022)

«Українці дуже сильно чинять опір. Військові плани Путіна виявилися не надто ефективними. Він отримав небагато території порівняно з тим, із чого почав конфлікт. Я бачу, що це веде до закінчення на кшталт Корейської війни, тобто до перемир'я, мілітаризованої зони між двома сторонами, тривання ворожнечі, свого роду замороженого конфлікту».

• <https://www.pravda.com.ua/news/2022/07/18/7358738/>

Джерело 113

З інтерв'ю Президента України
В. Зеленського (2023)

«Я вважаю, що якщо у нас буде сценарій із тих прикладів, які ви сказали (фінський та корейський. - ред.), із сучасною росією, з її намаганнями, з їхніми амбіціями, то після нас буде наступна країна. Я вважаю, **такий шанс не можна давати росії**».

• <https://www.obozrevatel.com/ukr/politics-news/takij-shans-rosii-davati-ne-mozhna-zelenskij-poyasniv-chomu-finskij-i-korejskij-stsenarii-zavershennya-vijni-neprijyatni-dlya-ukraini.htm>

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 75

- Ознайомтеся з джерелами 112–115 та визначте, в чому полягає сутність «Корейського сценарію» для України? Чому в Україні його категорично відкидають?

Республіка Корея та Україна: точки дотику

4. Корейці та українці на Далекому Сході

- ▶ Як корейці потрапили на Далекий Схід? Як вони зберегли власну національну ідентичність? Чому корейці стали жертвами сталінських репресій?

ВСТУП

У другій половині XIX ст. зростання кількості населення призвело до обезземелення селян і підштовхнуло представників різних народів до пошуку вільних земель. Одним із таких регіонів виявився Примор'я, яке у 1860-х рр. було приєднане до російської імперії. Серед перших його почали освоювати **корейці та українці** (4.1).

Російська імперська влада по-різному поставилася до **масових переселень корейців і українців** (4.2). З розгортанням революційних подій в Росії та Кореї українські та корейські переселенці стали активно долучатися до **національно-визвольного руху** (4.3).

Після встановлення советської влади на Далекому Сході, у більшовиків сформувався власний погляд на корейців як на народ, що страждає від колоніального гноблення. Але у другій половині 1930-х рр. ставлення до корейців змінилося, й у 1937 р. їх було **депортовано до Казахстану та Середньої Азії** (4.4) з метою асимілювати за советським зразком.

ХРОНОЛОГІЯ ПОДІЙ

1863–1884	перша хвиля переселення корейців на Далекий Схід
1884–1905	друга хвиля переселення корейців на Далекий Схід
1905–1917	третя хвиля переселення корейців на Далекий Схід
1919–1920	формування корейських партизанських загонів та партизанської війни в Маньчжурії
1923–1932	впровадження більшовиками політики «коренізації»
1937	депортація корейців з Далекого Сходу до Середньої Азії
1938	реорганізація національних шкіл, введення обов'язкового вивчення російської мови

Корейські поселенці на Далекому Сході. 1905 р.

Діти корейської слободи Владивостока. Початок XX ст.

Джерело 107

Алегорія триєдиної росії (Великої, Малої та Білої). Д. Шарапов (1905)

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 74

- ▶ Ознайомтесь із джерелом 108 і дайте відповіді на запитання:
- ▶ Як би ви характеризували ставлення російської імперської влади до корейців?
- ▶ Чим ви можете пояснити його погіршення, аж до сприйняття корейців як «животної загрози»?
- ▶ Порівняйте ставлення російської влади до корейців та українців. Чим можна пояснити суттєві відмінності?

Джерело 108

З книги Пак Хе Ок «Народ Аріран: Дослідження корейців у транснаціональних діаспорах російського Далекого Сходу та Маньчжурії, 1895–1920» (2019)

«Корейці першої категорії одразу ж отримали «право на земельні наділи в 15 десятин як російські піддані» — хоча це було лише п'ятнадцять відсотків від 100 десятин, наданих козакам. До корейців другої та третьої категорій до 1890-х рр. ставилися як до «гастарбайтерів без права громадянства». Друга категорія стосувалася корейців, які в'їхали до Росії після 1884 р. і отримали п'ятирічний дозвіл на тимчасове проживання як гастарбайтери (кріпаки). Вони також повинні були сплачувати п'ять рублів за щорічне оформлення тимчасової робочої

візи. Землі, які вони придбали під час перебування в Росії, були конфісковані урядом після закінчення терміну дії їхніх віз. Якщо вони залишалися після закінчення дозволеного дворічного терміну, то сплачували податок за користування землею, але звільнялися від військової служби. Третя категорія стосувалася найманих корейських робітників, які в'їхали до Росії після 1884 р. і були призначені для користування землею як орендарі з податковими обов'язками.

● Park, Hye Ok. (2019). Arirang People: A Study of Koreans in Transnational Diasporas of the Russian Far East and Manchuria, 1895–1920. CGU Theses & Dissertations, P.74 https://scholarship.claremont.edu/cgu_etd/369.

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 75

- ▶ Роздивіться джерело 109 і поміркуйте, про що свідчить відвідування корейських шкіл російським православним духовенством.
- ▶ Які ще методи використовував російський уряд для того, щоб виховати корейців як слухняних підданих імперії?

Джерело 109

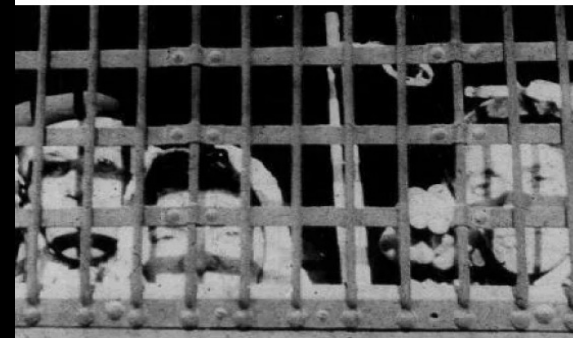
Російський православний єпископ відвідує корейську школу у Владивостоці. Початок XX ст.

Корейські діти. Початок XX ст. Світлина Роберта Неффа.

Джерело 122

Советські корейці під час депортації з Далекого Сходу до Середньої Азії (1937)

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 82

- ▶ За допомогою джерела 122 прослідкуйте маршрут депортації корейців.
- ▶ Як ви вважаєте, чому саме ці регіони були обрані советською владою для переселення корейців?

Джерело 123

Карта депортації корейців ССРСР у 1937 р.

Республіка Корея та Україна: точки дотику

3. Українці в Корейській війні

► Яким чином українці стали учасниками війни на Корейському півострові?

ВСТУП

У Корейській війні українці брали участь на боці обох сторін конфлікту.

Ті українці, які емігрували до Європи, США, Канади та інших країн під час Другої світової війни, та діти емігрантів попередніх хвиль воювали у складі збройних сил ООН (3.1). Серед них були професійні військові, такі як Самуел Яскілка, та звичайні мобілізовані громадяни.

На боці армій КНДР і КНР воювали **советські військові**, присутність яких у Кореї ретельно приховувалася (3.2).

Генерал Самуел Яскілка (1919–2012)

3.2. Приховані учасники Корейської війни

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 58

- Ознайомтеся з джерелами 83–87 і поясніть:
- Чим була викликана участь советських військових у Корейській війні?
- Наскільки усвідомлено вони брали в ній участь? Що ними рухало в цій війні?
- Чим вони могли пояснити саме таку (приховану) участь советських військових у війні?
- Чому учасники Корейської війни в СРСР тривалий час не отримували військових пільг від держави?
- Чим відрізнялося ставлення до власної участі у війні українців советських і українців у складі сил ООН?

Джерело 83

Із статті О. Лисенко, О. Филь «Іван Кожедуб — найрезультативніший льотчик-винищувач антигітлерівської коаліції (до 100-річчя з дня народження)» (2020)

«А далі була війна в Кореї. 324-та дивізія полковника І. Кожедуба у складі 64-го винищувального авіакорпусу взяла участь у бойових діях. Із березня 1951 до лютого 1952 рр. з'єднання під командуванням «Крилова» (саме такий псевдонім отримав І. Кожедуб на час відрядження до Північної Кореї), згідно з офіційними даними, здобуло 215 повітряних перемог. Серед збитих її пілотами літаків противника — 12 важких бомбардувальників далекої дії В-29 («Суперфортеця»). Дані про втрати 324-ї авіадивізії різняться. Згадуються різні цифри — від 27 до 52 машин, а також до 10 льотчиків, які не повернулися з бойових завдань».

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 64

Проаналізуйте джерела 96–97 та поясніть, яким чином Корейська війна вплинула на плани ООН і скоригувала їх.

Джерело 96

Зі статті С. Бандери «Війна в Кореї і національно-визвольний шлях» (1950)

«Сучасна війна в Кореї є лише одним із інцидентів, який постав у висліді ривалізації між собою світових потуг за закріплення позицій посідання здобутих у висліді другої світової війни. Хибна, безпринципна і в своїй засаді імперіялістична політика більшості західних держав супроти азійських народів об'єктивно прокладає

Джерело 97

Зі статті О. Сича «Військова політика закордонних частин ОУН в умовах розгортання холодної війни (1945–1950-ті рр.)»

З доповіді С. Ленкавського на III конференції ЗЧ ОУН (14–17 квітня 1951 р.)

«Про план підготовки до Третьої світової війни.

«Основою для його конкретизації мусять бути два незмінні елементи: 1) європейський плацдарм як основна база передвоєнних приготувань воєнних дій; 2) ставка на власні кадри, їхня селекція і підготовка до різних завдань та підготовка власними силами шляхів перекинення їх на Україну».

Джерело 86

Актор і волонтер Павло Лі у фільмі «Мирний–21»⁴⁴

Джерело 91

Віталій Кім — герой публікації в «The Times» (2022)⁴⁵

ASKOLD KRUSHCHENYCKY | DISPATCH

Invading Russians will be dog food, says city

The people of Mykolaiv are determined to block Putin's path to Odessa

The Mykolaiv region's charismatic governor Vitaliy Kim, is considered a likely successor to President Zelensky

Республіка Корея та Україна: точки дотику

Джерело 93

Кен Рі, колишній морський котик та лейтенант спецпідрозділу ВМС Республіки Корея, який прибув в Україну на початку березня 2022 р.

Джерело 3

З аналітичного дослідження Н. Бутирської «Україна та Республіка Корея: далекі географічно — близькі за духом» (2023)

«Було проведено «Форум співпраці Кореї та України в галузі відновлення», а також оголошено про шість великих проєктів, на яких вони сфокусують свою увагу:

- Розробка генерального плану «розумної» та низьковуглецевої транспортної інфраструктури для Києва і столичного регіону, аналогічної до розвитку транспортної мережі Сеула;
- Створення генерального плану розвитку «розумного» міста Умані, з фокусом на міській інфраструктурі, екології, чистій енергетиці та мобільності;
- Широкомасштабна модернізація столичного аеропорту «Бориспіль» із залученням Корпорації аеропортів Кореї (KAC), включаючи модернізацію систем, обладнання, комплексів безпеки, розширення злітно-посадкових смуг і підтримки інфраструктури;
- Реконструкція систем очисних споруд у місті Буча;
- Відновлення Каховської дамби з допомогою K-Water;
- Модернізація і розвиток мережі залізниць, що з'єднують Україну і Польщу.

• <http://prismua.org/south-korea/>

Джерело 4

Колаж у корейському щотижневому виданні. 1 тиждень березня 2022 р.

Написи: «Американські війська і НАТО не прийшли. Громадяни відбиваються самі», «Україна зупинила танки голими тілами», «Україна», «Зеленський: "Будь ласка, приєднуйтесь до нас, і життя переможе смерть"», «Заспокойте дитину, заспівайте»

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ 2

- ▶ Ознайомтеся з джерелами 4–7 і поясніть реакцію південнокорейських масмедіа та діячів культури і спорту на російську агресію в Україні?
- ▶ Чим вона, на вашу думку, була викликана?

Джерело 5

Популярна південнокорейська кіноакторка, виконавиця головної ролі в найрейтинговішій теледрамі 2005 р. «Ювелір з палацу» Лі Йон Е.

Вона переказала ЗСУ 82 800 доларів і написала зворушливого листа: «Дорогі українці. Як член сім'ї військового ветерана, я відчуваю і розумію ці жахи війни глибше, ніж будь-хто інший. Я щиро сподіваюся, що війна в Україні скоро закінчиться, і я молюсь за

Джерело 6

Професійний футболіст, захисник команди Samsung Лі Хан До пожертвував 3 мільйони вон ЮНІСЕФ для допомоги українським дітям, які страждають від вторгнення росії

Джерело 7

Хлопці з гурту TNX від компанії P Nation розповіли про Україну та біженців у шоу «Idol Olympic»

